

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 859. Usque Ad Annum 887

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117875

§. 48. Gotteschalci exitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66112](#)

gesta Ephemerides vel Annales fuerint Sæculum IX
rerum omnium sub singulis Pontificibus A. C. 866.
occurrentium.

§. XLVIII.

Gotteschalci Exitus.

Tabellario, quem Hincmarus ad Egilonem mittebat, jam itineri accincto, ad Archiepiscopum desertur, Gumber-
tum Monachum Altovillariensem ex Mo-
nasterio cum libris, vestibus, equis, &
quidquid ferre poterat, clam excessisse.
Is in Italiam proficiisci dicebatur, & por-
tare ad Papam libellum appellationis ^{Sup. Lib.} XLV. §. 49.
Gotteschalci, in eodem Monasterio in-
clusi, quocum secreto deliberasset, Epi-
stolas reddidisset, & ab eo accepisset.
Quo comperto Hincmarus cito ad Egilonem dedit Epistolam, quam ut secretam
teneat, rogat. In ea vero dicit de Gumbo-
berto loquens: *Scit nempe, Pontificem Opus sc. 24.*
mibi detrahentibus faciles aures præbe- to. I. p. 290.
re, eumque Regi Carolo scripsisse, non
posse se in omnibus mibi patrocinari. Pla-
ne non occurrit, in quo me unquam Pon-
tifex suo patrocinio juverit. Si de Got-
teschalco sermo sit, rationem reddidi Ar-
senio Legato & data ad Papam Epistola
quaesivi, an præciperet, ut eum ad se mit-
terem, vel eum cuiquam alii custodien-
dum traderem. Si eum Papa alere vult,
Romam mittendus est a Rege, mibi enim

Sæculum IX. tot homines non sunt, ut proficisci
A. C. 866. custodes dare queam. Et infra: Ajunt,

Gotteschalco multos esse Sectatores, qualis
Prudentius Episcopus fuit; namque id
prodit in Scriptis suis, præsertim in An-
nalibus Regum nostrorum, in quibus ad
annum octingentesimum quinquagesimum
nonum dicit: Nicolaus Papa Definitio-
nem Doctrinæ Catholicae confirmat de Gra-
tia Dei, de Libero Arbitrio, de Veri-
tate duarum prædestinationum, & de
Sanguine JESU Christi pro omnibus Fi-
delibus effuso. Hincmarus subjungit:
*Annales isti in permultorum hominum
manibus sunt. Rex etiam unum habet
exemplar, quod mibi commodaverat, &
quod te præsente eidem restitui.* Hic do-
cet nos Hincmarus Auctorem istorum
Annalium, qui hodie nomen S. Bertini
servant, quia in eo Monasterio inventi
sunt. Ceterum ad finem anni 859.
eadem verba ab Hincmaro relata legi-
mus. Quæ sequuntur Hincmarum au-
ctorem habent, vel certe ex ipsius amicis
aliquem, qui postquam obitum Pruden-
tii narravit, dicit: Prudentius prioribus
annis Gotteschalco adversatus fuerat;
postea vero, cum quidam Episcopi una-
cum eo contra hunc Hæreticum pugnan-
tes ipsi bilem movissent, ejusdem Hæresis
defensionem ferventissime suscepit, editis
compluribus libris tam sibi ipsis, quam Fi-

Duch. to. 3.
p. 150. III.

An. 861.

dei Catholicæ contrariis. Hincmarus Sæculum IX.
 in Epistola sua ad Egilonem addit: Si A.C. 866.
 interrogent, quomodo Gotteschalcus cu-
 stodiatur, dices; alimenta ei sicut cete-
 ris bujus Congregationis fratribus præ-
 beri, vestes quoque & ligna ad calefacien-
 dum cubiculum, quantum satis est, sup-
 peditari, atque in ipsius habitaculo cami-
 num & omnia necessaria inesse, balnei u-
 sum, si peteret, ei minime negari, sed ex
 quo carcerem ingressus esset, lavare ma-
 nus vel faciem pertinaciter noluisse, ita
 ut, si emitteretur, sine borrore conspici
non posset. Huic Epistolæ arcanæ jun- Opusc. 15.
 xit Hincmarus alteram, quam Egilo pu-
 blice exhiberet. In ea errores, quorum
 Gotteschalcum arguit, fusissime expli-
 cat.

Nescimus, an Gumbertus Monachus
 Romam pervenerit, nec ulla de eo men-
 tio post hæc occurrit. Illud vero con-
 stat, Gotteschalcum haud multo post
 tempore, nempe anno circiter octingen-
 tesimo sexagesimo octavo in carcere suo
 fuisse defunctum. Hinemarum Altovil-
 lae commorantem monent Monachi, Got-
 teschalcum ad extrema deduci. Mittit
 ille morituro formulam fidei, cui si sub- De non trinag
 scriberet, Absolutionem & Viaticum ac- Deit. p. 552.
 ciperet; at pertinax sibi oblatam non si-

M 5

ne

Sæculum IX. ne indignatione rejicit. (*) Cum Hincmarus inde abiisset, Monachis rescriptis præcipiens, si Gotteschalcus converteatur, facerent, quod præsens jussisset, secus vero, nec Sacra menta, nec Sepul turam Ecclesiasticam contumaci concederent. Mandata sua auctoritate plurium Patrum confirmabat. Tandem, Gotteschalco non retractante, Monachi Hincmari jussioni obsecuti sunt. (**)

Inter-

(*) Admirandi locus est, quæ in Libro de non Trina Deitate Hincmarus de Gotteschalco scripsit, referente Natali Alexandro in Sæc. IX. Scripsit quoque ad Deum loquens, & dicens ei, quod ipse illi præceperit ut pro me non vararet, & quia primum Filius in eum intravit, postea Pater, deinde Spiritus Sanctus, qui in illum intrans, ei circa os barbam ussit. Et quia nollet vestimenta de vestiario Fratrum mihi communicantium accipere nisi pretio compararet, qui pretium non habebat, sed sic vellet ire, sicut Adam ibat, antequam peccaret. Ad hæc P. Natalis: Gotteschalcum non modo Hereticum sed dementem fuisse oportet, si vera sunt quæ de eo scribit Hincmarus.

(**) Auctor Animadversionum in P. Natali de Gotteschalco scribit: Pro Gotteschalcii innocentia ita aliqui pugnant, ut nullius erroris reum fuisse pro viribus affirment. Nempe, quod credant, eum docuisse, Deum prædestina-

10

Interim Rex Carolus, Responso Pa- Sæculum IX.
pæ ad ordinandum Wulfadum Archie- A. C. 866.
piscopum Bituricensem non expectato,
misit filium suum Carolomannum S. Me-
dardi Abbatem, qui ei possessionem Ec-
clesiæ Bituricensis traderet. Qui, sta- Ann. Bert.
tim soluto Concilio Sueßionensi, mense 866.
Sept. anno 866. cum Biturigas perve-
nisset, Wulfadum ab Aldone Lemovi-
ensi Ecclesiæ Bituricensis Suffraganeo,
& quibusdam aliis Episcopis consecrari
curavit. Aldo inter Cæremonias febri
correptus brevi post tempore obiit;
quam rem notatu dignissimam Wul-
fadi Adversarii esse existimabant.

§. XLIX.

Conversio Bulgarorum.

Summus Pontifex, missis per Michae- Sup. n. 41.
lem Protospætharium ad Michaelem Nic. ep. 7.
Imperatorem literis, aliquot Episcopos
Urbi

re reprobos ad pœnam, non vero ad culpam.
Aliis, quos sequitur Natalis, placet Gotteschal-
cum justè fuisse damnatum, quia prædestinatio-
nam Hæresim ab orco revocaverit. Post alia
dicit item Auctor: Quantumvis nihilominus in-
noxia fuerit Gotteschalci doctrina, in eo re-
prehendendum agnovit etiam Ecclesia Lugdu-
nensis, quia importunas excitaverit controver-
sias, easque nimia audacia ac temeritate defen-
dendas suscepérít.